

درس "اقتصاد مقاومتی" یا نک‌ها به مدیران نفتی

ظرفیت‌سازی با تکیه بر تحقیق و پژوهش، با برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان مدت و بلندمدت و عدم تعلل در اجرای برنامه‌های توسعه‌ای با استفاده حداکثری از توان و ظرفیت ملی، درسی است که به نظر می‌رسد مدیران نفتی باید از آمریکایی‌ها یاد بگیرند.

کاهش ضربه‌پذیری ناشی از تکان‌ها و تهدیدهای داخلی و خارجی، هدف اصلی تحقق اقتصادی مقاومتی است. هدف‌گذاری ایده‌آلی که صنعت نفت ما با تحقق آن هنوز فاصله دارد.

اگر تحریم شویم، آنطور که برخلاف ادعای دولتمردان تدبیر و امید در اذعان به حذف کامل تحریم‌ها با برجام، در دوران پسابرجام دیدیم؛ پروژه‌های مهمی چون فاز 11 پارس جنوبی که توسعه آن با خوشبینی ساده‌لوحانه‌ای به شرکت‌های بدعهد خارجی واگذار شده بود، بیش از دو سال بر زمین می‌ماند و پروژه ملی ایران LNG با قریب به 50 درصد پیشرفت اجرایی طی 6 سال متوقف مانده و برنامه ورود ایران به صنعت LNG را ناکام می‌گذارد.

وقتی بازار نفت، تکان‌های سیاسی‌اش بر مولدهای اقتصادی‌اش می‌چربد، هر چند نفت ایران برای بازار مهم است اما این نفت ایران نیست که در بازار تأثیرگذار است؛ بلکه سر رشته بازی دست کسانی است که در زمان مناسب می‌توانند بازار را با خروج نفت یا ورود نفت بیشتر کنترل کنند، چرا که ظرفیت مانور در اتخاذ تصمیم‌های مختلف را پیش از این در صنعت نفت خود فراهم کرده‌اند.

امریکا اولین ذخایر استراتژیک نفت خود را در دهه 70 قرن بیستم، زمانی که شاهد برهم خوردن بازار نفت پس از تحریم عربی بود، ایجاد کرد و پس از گذشت حدود 50 سال از این زمان، برآوردهای غیررسمی

حاکی از وجود بیش از 700 میلیون بشکه نفت خام در مخازن استراتژیک زمینی و زیرزمینی در این کشور است.

وجود ظرفیت ذخیره بالای نفت خام، در کنار استفاده از تکنولوژی‌های روز در برداشت از منابع نامتعارف که بیش از همه مرهون تمرکز بر تحقیق و پژوهش در صنعت نفت این کشور است و موجب شد تا آمریکا به واسطه انقلاب نفت شیل از عربستان سعودی و روسیه پیشی گرفته و اکنون بزرگترین تولید کننده نفت جهان باشد، ضربه‌پذیری اقتصاد نفتی در آمریکا را از تکانه‌ها و تهدیدها به کمترین حد ممکن رسانده است.

امریکایی که در گذشته‌ای نه‌چندان دور، به عنوان یکی از بزرگترین واردکنندگان نفت جهان، به شدت از نوسانات قیمتی بازار نفت متأثر می‌شد، با رساندن ظرفیت تولید خود به مرز 12 میلیون بشکه در روز، به یکی از بزرگترین صادرکنندگان نفت جهان تبدیل شد و حتی در ایامی از روسیه و عربستان نیز در حجم صادرات پیشی گرفت.

در حال حاضر نیز که انتظار می‌رفت بازار نفت متأثر از افت بیش از 5 میلیون بشکه تولید روزانه نفت عربستان، با رشد قابل توجه قیمت نفت و به عبارتی یک شوک قیمتی مواجه شود، با پشتوانه ذخایر استراتژیک آمریکا، این شوک قیمتی فعلاً محقق نشده و تکانه حادثه نفتی عربستان با ظرفیت‌سازی‌های آمریکا در بخش ذخایر استراتژیک نفت خام تا حد زیادی مستهلک شده، مگر آنگه بازگشت افت تولید عربستان به شرایط قبل، طولانی شود که در این صورت، آمریکا ریسک استفاده درازمدت از ذخایر استراتژیک خود را نخواهد کرد.

ظرفیت‌سازی با تکیه بر تحقیق و پژوهش، با برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان مدت و بلندمدت و عدم تعلل در اجرای برنامه‌های توسعه‌ای با استفاده حداکثری از توان و ظرفیت ملی، درسی است که به نظر می‌رسد مدیران نفتی باید از امریکایی‌ها یاد بگیرند.